

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Kocsis Elemér ügyvéd (1092 Budapest, Ferenc krt. 18. fszt. 2.) által képviselt felperesnek a dr. Plenter Nándor ügyvéd (9021 Győr, Árpád u. 14. fszt. 2.) által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perben, a Pest Megyei Bíróság 2009. február 12-én kelt 21.G.20.197/2008/10. számú ítélete ellen alperes által előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes márkanév alatt palackos propán-bután gázt forgalmaz.

A kiskereskedelmi tevékenységet folytató alperes üzemeltetésében több gáz cseretelep is működött.

2000. szeptember 20-án felperes viszonteladói szerződést kötött alperessel, mint viszonteladóval.

Ugyanezen a napon a felek egy „vizonteladói szerződés kiegészítése” megjelölésű öt évre szóló megállapodást is aláírta, amely az „ alapszerződésben” rögzítetteken felül a felek további kötelezettség vállalásait tartalmazta.

A megállapodásban alperes egyebek mellett vállalta, hogy viszonteladóként a tulajdonát képező kisteherautóval a szerződésben meghatározott területen házhoz szállítás keretében felperesi gázpalackokat értékesít.

A megállapodás értelmében az alperes viszonteladói tevékenységének ellenértékeként felperes egyszeri 800.000 forint + 25 % áfa összeget fizet alperesnek (10/F/1 alatt)

2002. március 25-én a peres felek egy újabb, öt évre szóló „palackos viszonteladói szerződés” megnevezésű okiratot írtak alá.

Az 1.2. pont szerint alperes vállalta, hogy cseretelepein kizárólag a felperes által forgalmazott palackos cseppfolyósított propán-bután gázt értékesít.

A 2.3. pont rögzíti azt is, alperes a palacktárolóban más gázszolgáltatók által megtöltött gázpalackokat nem tárolhat, e kötelezettség megszegése súlyos szerződésszegésnek minősül és 100.000 forint kötbérfizetési kötelezettséget von maga után.

A 6.1. pont súlyos szerződésszegés esetére a sérelmet szenvedő fél számára azonnali hatályú felmondási jogot biztosított, a kizárólagosság megsértését ugyancsak súlyos szerződésszegésnek minősítve. Akként rendelkezett továbbá, amennyiben a viszonteladó „jogvita vagy a felmondás hatálya alatt, illetve a szerződés megszűnését követően más gazdálkodó megbízásából folytat pébégázértékesítést” úgy köteles felperesnek kötbérként 400.000 forint kártérítést fizetni. (1/F/1)

Az alperes 2002. május 29-én szállítási keretszerződést kötött a-vel (a továbbiakban Rt.)

A szerződés szerint alperes feladatát a palackos PB-gáz Rt. cseretelepekre történő kiszállítása képezte. (1. pont) Alperes a „szállítási szolgáltatást saját tehergépkocsijával és sofőrjével végzi, a gázt a telephelyen veszi át és szállítja ki a megbízó partnereinek a viszonteladók és végfelhasználók listáját, a kiszorgálandó területet tartalmazó külön melléklet szerint (3. és 4. pont)

A szerződés szerinti szolgáltatásért alperest a kiszállított palackok után - az összes költséget is tartalmazó bruttó 145 forint díjazás illetve meg palackonként, amely havonta volt esedékes.

Alperes a Rt. gázpalackjainak kiszállítását a felperes logóját viselő kisteherautójával végezte.

A felperes 2005. február 15-én kelt levelében közölte alperessel, tudomására jutott, hogy a 2002. március 25-i viszonteladói szerződés 1.2. pontjában foglaltakkal

ellentétesen alperes a Rt. palackjait is forgalmazza, ami a szerződés 6.1. pontja szerint súlyos szerződésszegésnek minősül, felszólította alperest szerződésszegő magatartása azonnali megszüntetésére.

2005. február 18-án felperes alkalmazottja emlékeztetőt vett fel az alperes kisteherautójának ellenőrzéséről. Az alperes gépkocsivezetője által is aláírt okirat egyebek mellett rögzíti, az alperesi teherautó 70 db „.....-féle palackot szállít értékesítés céljából”, amelyeket a Rt. telephelyén cseréltek.

Felperes 2005. február 22-én kelt levelével azonnali hatállyal felmondta az alperessel 2002. március 25-én kötött palackos viszonteladói szerződést és a 2000. szeptember 20-án kötött viszonteladói szerződés kiegészítése megjelölésű megállapodást, utalva arra, alperes felhívás ellenére nem szüntette meg szerződésszegő magatartását.

A felperes 2008. január 15-én előterjesztett, majd 2009. február 12-én módosított keresetében alperest kötbér címén 500.000 forint és 2005. február 23-ától a kifizetésig járó késedelmi kamatai megfizetésére kérte kötelezni. Egyebek mellett előadta, alperes súlyosan megsértette a 2002. március 25-i megállapodás 1.2. pontjában vállalt kötelezettségét azzal, hogy más forgalmazó gázpalackjait is értékesítette és e magatartásával felszólítás ellenére sem hagyott fel. Erre tekintettel felperes jogszerűen mondta fel azonnali hatállyal a szerződést, alperes pedig a szerződés 2.3. pontja alapján 100.000 forint, 6.1. pontja alapján pedig 400.000 forint, összesen 500.000 forint kötbért tartozik fizetni.

Alperes a kereset elutasítását kérte, a jogalapot és az összegaszerűséget is vitatva. Állította, felperesnek a győri telephelye megszűnése miatt problémái voltak az ellátással, ha jelentős forgalomcsökkenés miatt kötött más forgalmazóval is szerződést.

A Rt.-vel kötött megállapodás azonban nem jelentette az alperessel szerződésben vállalt kizárólagosság megsértését, mert a Rt. gázpalackjait nem forgalmazta, nem értékesítette, a Rt. részére kizárólag a gázpalack és a töltet szállítását végezte fuvarozási tevékenység keretében, amit az alperessel kötött szerződés nem zárt ki.

Előadta azt is, a szerződés megszűnésével összefüggésben felperes vele szemben nem számolt el, sem az általa megvásárolt és így a tulajdonába került palackok ellenértékét, sem a felmondást követően tőle elszállított tele palackok úgynevezett töltet értékét nem fizette meg részére. Ezen követelése érvényesítésére beszámítási kifogást terjesztett elő.

Az elsőfokú bíróság bizonyítást folytatott. Meghallgatta az alperes törvényes képviselő beltagját valamint kültagját.

..... kültag egyebek mellett előadta, az alperesi társaságon belül bér munkát vállalt a Rt-nek, telephelyekre, benzinkútra „hordták ki a másik típusú palackokat”.

Az elsőfokú bíróság 2009. február 12-én kelt 21.G.20.197/2008/10. számú ítéletével alperest a felperes részére 400.000 forint és annak 2005. március 12-től a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt mértékű késedelmi kamata valamint 48.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte. Ezt meghaladóan a keresetet és az alperes beszámítási kifogását elutasította.

Az ítélet indokolása szerint a perben nem merült fel adat arra nézve, hogy alperes a palacktárolókban a felperesi gázpalackok mellett más gázszolgáltatók által megtöltött palackokat is tárolt volna, ezért a perbeli megállapodás 2.3. pontjában foglaltakra alapított 100.000 forint összegű felperesi kötbérigényt az elsőfokú bíróság megalapozatlannak találta.

A szerződés 6.1. pontjára alapított 400.000 forint kötbérigényre nézve az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján arra az álláspontra helyezkedett, alperes és a Rt. között nem fuvarozási, hanem a Ptk. 379. § (1) bekezdése szerinti szállítási szerződés jött létre, figyelemmel arra is, hogy alperes a címzettekhez kiszállított palackok ellenértékét is átvette. Ezen alperesi tevékenység forgalmazásnak minősül, ezzel alperes megsértette a felperessel szemben a szerződés 1.2. pontjában vállalt kizárólagossági kötelezettségét. Ezért a szerződés 6.1. pontja alapján 400.000 forint kötbért tartozik fizetni.

Az ítélettel szemben az alperes fellebbezett jogi képviselő útján. Annak tartalma szerint az ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását kérte. Előadta, a perben nem volt vitás, hogy a peres felek között 2000. szeptemberében a 2000. szeptember 20-án aláírt alapszerződésben foglaltak kiegészítése tárgyában jött létre a kiegészítő megállapodás. Az alapszerződés azonban a perben nem került csatolásra, a felperes által becsatolt „palackos viszonteladói szerződés” pedig nem tartalmaz utalást a 2000. szeptember 20-án aláírt szerződésre. Ezért a rendelkezésre álló adatok alapján nem állapítható meg, hogy alperest milyen kötelezettségek terheltek, amikor a gázpalackos házhozszállítást végezte.

Felperes a fellebbezésre nem tett észrevételt.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozatlan.

A Ptk. 246.§ (1) bekezdése szerint a kötelezett meghatározott pénzösszeg fizetésére kötelezheti magát arra az esetre, ha olyan okból, amelyért felelős, nem, vagy nem szerződésszerűen teljesít. Kötbért csak írásban lehet érvényesen kikötni.

A felek között nem vitásan több szerződés jött létre. A felperes a jelen perben azonban követelését kizárólag a 2002. március 25-én létrejött megállapodásra, annak 1.2. pontjában foglalt kizárólagos értékesítésre vonatkozó kötelezettségvállalás megsértésére alapított felmondásra, az annak folytán vélekedése szerint a szerződés 2.3. és 6.1. pontjában előírt kötbérfizetési kötelezettség bekövetkeztére alapította.

Alperes az elsőfokú eljárásban nyilatkozta tartalma szerint vitatta a felmondás megalapozottságát, azzal érvelve, a Rt-vel kötött szerződés alapján értékesítésnek nem tekintendő, csak fuvarozási tevékenységet végzett.

A jogvita elbírálása körében ezért annak volt jogi jelentősége, alperes megsértette-e a 2002 március 25-i szerződés 1.2. pontjába foglalt kizárólagos értékesítésre vonatkozó megállapodást.

Az alperes fellebbezési beadványában hivatkozott és becsatolni kért Alapszerződésben foglaltaknak tehát jelen ügy megítélése szempontjából nem volt jelentősége, az elsőfokú bíróság az ügy elbírálásához szükséges tényállást megfelelően feltárta.

A szerződés értelmezése során az elsőfokú bíróság ugyancsak helytállóan állapította meg, hogy alperes megsértette a szerződés 1.2. pontjában foglalt kötelezettségét.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a szerződés említett pontja egyértelműsíti felperes azon szándékát és alperessel szembeni elvárását, illetve az alperes kötelezettségvállalását, hogy más konkurens gázszolgáltatóval értékesítési szerződéses jogviszonyba ne kerüljön. E kizárólagosság pedig nyilvánvalóan az értékesítés teljes fázisára, valamennyi szakaszára, azzal összefüggő résztevékenységre is értendő. Így a fuvarozási tevékenység elvállalása, folytatása, a szerződés 1.2. pontjának megsértését, felmondást és ahhoz kapcsolódó, a 6.1. pontban írt kötbérfizetési kötelezettséget alapozott meg. Helytállóan kötelezte ezért az elsőfokú bíróság az alperest a 400.000 forint kötbér megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság azt is helyesen észlelte, a felperes szerződés 2.3. pontjára alapított követelése nem helytálló, alperes a szerződés említett pontját nem sértette meg, ezért megalapozottan utasította el a 100.000 forint kötbérigény tekintetében a keresetet.

Az alperes a bíróság azon felhívásának, hogy beszámítási kifogását megfelelő módon és bizonyítékaival alátámasztva terjessze elő, nem tett eleget, ezért az

elsőfokú bíróság helytállóan mellőzte annak figyelembe vételét, összecszerőségében is helytálló az ítélete.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Mivel a fellebbező alperes peresztes lett, felmerült költségét a Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében maga viseli.

Budapest, 2009. október 15. napján

. Rózsa Éva s. k.
a tanács elnöke

Dr. Felker László s. k.
előadó bíró

Dr. Rutkai Éva s. k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Kiss Sándorné
tisztviselő